

System monitoringu i weryfikacji efektów uczenia się w Akademii Nauk Stosowanych Mazovia

§ 1

Cele, zasady i elementy systemu weryfikacji efektów uczenia się

1. Celem systemu weryfikacji efektów uczenia się jest potwierdzenie osiągnięcia przez studenta efektów ustalonych dla danego kierunku studiów wraz z określeniem stopnia ich uzyskania.
2. Systemem weryfikacji efektów uczenia się uwzględnia następujące zasady:
 - 1) weryfikacja dotyczy wszystkich efektów uczenia się w kategoriach wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych, określonych dla kierunku studiów,
 - 2) weryfikacja przeprowadzana jest na wszystkich kierunkach, poziomach, formach i profilach studiów;
 - 3) system obejmuje wszystkich pracowników Uczelni uczestniczących w procesie kształcenia, studentów i absolwentów a także pracodawców.
3. Do elementów systemu weryfikacji efektów uczenia się określonych dla kierunku studiów zalicza się weryfikację osiągnięcia zakładanych efektów uczenia się w procesie kształcenia dokonywaną w odniesieniu do:
 - 1) poszczególnych zajęć/grup zajęć (i ich form);
 - 2) praktyk studenckich;
 - 3) procesu dyplomowania (pracy dyplomowej i egzaminu dyplomowego).
4. Do elementów systemu weryfikacji efektów uczenia się zalicza się również ocenę dokonywaną przez absolwentów poszczególnych kierunków studiów poziomów, form i profili studiów, a także pracodawców w aspekcie zgodności efektów z oczekiwaniami rynku pracy.
5. Przy weryfikacji efektów uczenia się przyjmuje się założenie, że uzyskanie pozytywnej oceny końcowej z zajęć/grupy zajęć (i jego formy), pracy dyplomowej i egzaminu dyplomowego, a także praktyki studenckiej (ocena lub zaliczenie) potwierdza osiągnięcie wszystkich efektów uczenia się ustalonych dla wymienionych elementów procesu kształcenia. Poziom uzyskania efektów uczenia się wynika z wystawionej oceny.

§ 2

Etapy weryfikacji efektów uczenia się

1. Weryfikacja osiągnięcia efektów uczenia się dla kierunku studiów przeprowadzana jest w następujących etapach:
 - 1) weryfikacja osiągnięcia zakładanych efektów uczenia się dla poszczególnych form zajęć dla każdego studenta prowadzona przez nauczyciela akademickiego w trakcie realizacji zajęć na podstawie prac studentów w terminach przyjętych przez nauczyciela prowadzącego zajęcia;
 - 2) weryfikacja osiągnięcia zakładanych efektów uczenia się dla poszczególnych zajęć prowadzona przez nauczyciela akademickiego odpowiedzialnego za zajęcia podczas sesji egzaminacyjnej na podstawie prac zaliczeniowych i egzaminacyjnych. W przypadku proponowanych zmian do sylabusu nauczyciel składa wnioski z wykazem proponowanych zmian do dziekana w terminie po przeprowadzeniu weryfikacji osiągnięcia zakładanych efektów uczenia się dla zajęć;
 - 3) weryfikacja osiągnięcia zakładanych efektów uczenia się dla praktyk zawodowych prowadzona przez Kierownika praktyk na podstawie dziennika praktyk oraz sprawozdania z realizacji praktyk. W przypadku proponowanych zmian do sylabusu praktyk Kierownik praktyk składa wnioski do dziekana po zakończeniu weryfikacji efektów uczenia się dla praktyk zawodowych;
 - 4) weryfikacja zbiorcza osiągnięcia zakładanych efektów uczenia się dla pracy dyplomowej i egzaminu dyplomowego prowadzona przez pracownika Działu Dydaktyki w terminie do końca października następnego roku akademickiego na podstawie raportu z oceny weryfikacji osiągnięcia kierunkowych efektów uczenia się. Informacja przekazywana jest do dziekana;
 - 5) weryfikacja zgodności zakładanych efektów uczenia się z oczekiwaniami rynku pracy przeprowadzana wśród pracodawców przez Biuro Karier w terminach ustalonych w WSZJK na podstawie ankietyzacji pracodawców za poprzedni rok kalendarzowy. Sprawozdanie przekazywane jest do dziekana i WK ds. JK do końca czerwca następnego roku kalendarzowego;
 - 6) weryfikacja zgodności zakładanych efektów uczenia się z oczekiwaniami rynku pracy przeprowadzana wśród absolwentów przez Biuro Karier w terminach ustalonych w WSZJK na podstawie ankietyzacji absolwentów za poprzedni rok kalendarzowy. Sprawozdanie przekazywane jest do dziekana wydziału i WK ds. JK do końca czerwca następnego roku kalendarzowego;
 - 7) zbiorcze podsumowanie osiągnięcia zakładanych kierunkowych efektów uczenia się w jednostce organizacyjnej prowadzone przez WK ds. JK w terminie do 15 listopada

- następnego roku akademickiego. Protokół przekazywany jest Pełnomocnikowi Rektora ds. Jakości Kształcenia w terminie do końca listopada następnego roku akademickiego;
- 8) zbiorcze podsumowanie osiągnięcia zakładanych kierunkowych efektów uczenia się na poszczególnych kierunkach studiów sporządzone przez UK ds. JK w terminie do 15 grudnia następnego roku akademickiego w formie sprawozdania z oceny jakości kształcenia. Sprawozdanie przedstawiane jest rektorowi i wnoszone pod obrady Senatu Akademii Nauk Stosowanych Mazovia.
2. Senat Uczelni na posiedzeniu poświęconym jakości kształcenia dokonuje zbiorczego podsumowania osiągnięcia zakładanych efektów uczenia się i zatwierdza sprawozdanie UK ds. JK.
 3. Postępowanie nauczyciela akademickiego i Kierownika praktyk studenckich podczas weryfikacji osiągnięcia zakładanych efektów uczenia się obejmuje:
 - 1) określenie efektów uczenia się dla zajęć;
 - 2) dobór metod weryfikacji efektów uczenia się (egzamin ustny, egzamin pisemny, projekt, zaliczenie praktyczne zleconej czynności, sprawozdanie i in.);
 - 3) wybór i przygotowanie narzędzi do weryfikacji przedmiotowych efektów uczenia się (pytania egzaminacyjne, opis projektu, opis ćwiczeń laboratoryjnych, opis sprawozdań, dziennik praktyk, sprawozdanie z praktyk i in.);
 - 4) określenie szczegółowych kryteriów oceny stopnia osiągnięcia zakładanych efektów uczenia się, w tym skali ocen;
 - 5) weryfikacja osiągnięcia zakładanych efektów uczenia się dla zajęć lub praktyk zawodowych i ocena stopnia ich uzyskania dla każdego studenta;
 - 6) analiza osiągnięcia zakładanych efektów uczenia się, treści kształcenia, stosowanych metod, kryteriów i narzędzi weryfikacji oraz ich ewentualna korekta.
 4. Do obowiązków nauczyciela akademickiego związanych z weryfikacją uzyskanych przez studentów efektów uczenia się dla zajęć należy:
 - 1) przedstawienie studentom szczegółowej charakterystyki zajęć w oparciu o informacje zawarte w sylabusie (cele, efekty uczenia się, ogólne treści kształcenia, literatura podstawowa i uzupełniająca, metody weryfikacji efektów uczenia się, kryteria oceny) w ciągu pierwszych dwóch tygodni semestru akademickiego;
 - 2) bieżąca analiza osiągniętych przez studentów efektów uczenia się zgodnie z przyjętymi metodami na podstawie etapowych prac studentów (w wersji papierowej lub elektronicznej: kolokwia, projekty, prace kontrolne itp.);
 - 3) przygotowanie narzędzi do weryfikacji efektów uczenia się (określenie szczegółowych kryteriów oceny stopnia osiągnięcia zakładanych efektów uczenia się, w tym skali ocen) przed przeprowadzeniem zaliczeń i egzaminów;
 - 4) analiza wyników zaliczeń i egzaminów po zakończeniu sesji egzaminacyjnej w sposób ustalony przez nauczyciela akademickiego;

- 5) zapoznanie się z wynikami oceny zajęć przez studentów na podstawie wyników ankietyzacji;
- 6) przekazywanie prac studentów (kolokwiów, sprawozdań laboratoryjnych, projektów, prac zaliczeniowych i egzaminacyjnych itp.) do Działu Dydaktyki, które są przechowywane co najmniej przez rok od zakończenia realizacji przedmiotu;
- 7) przeprowadzenie analizy sylabusu do przedmiotu po zakończeniu semestru w sposób ustalony przez nauczyciela akademickiego;
- 8) wprowadzenie ewentualnych zmian lub opracowanie nowego sylabusu do zajęć i zgłoszenie zmian do dziekana.

§ 3

Metody weryfikacji efektów uczenia się

1. Metody weryfikacji efektów uczenia się określone są w następujący sposób:
 - 1) dla zajęć - dobierane są przez osoby odpowiedzialne za przygotowanie sylabusów w porozumieniu z osobami prowadzącymi poszczególne formy zajęć;
 - 2) dla praktyk studenckich - wynikają z Regulaminu praktyk zawodowych i określone są w Dzienniku umiejętności zawodowych/sylabusach praktyk przygotowywanych przez opiekunów praktyk;
 - 3) dla kierunku studiów:
 - a) syntetyczną (ogólną) metodę weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się dla kierunku studiów stanowi praca dyplomowa oraz egzamin dyplomowy, których zasady przeprowadzania wynikają z zasad dyplomowania przyjętych w Regulaminie studiów oraz innych regulacjach wewnętrznych;
 - b) zewnętrzną weryfikację osiągnięcia efektów uczenia się w aspekcie ich zgodności z oczekiwaniami rynku pracy stanowią wyniki badań ankietowych absolwentów i pracodawców przeprowadzane przez Biuro Karier.
2. Do metod weryfikacji efektów uczenia się uzyskiwanych w procesie uczenia się na poziomie zajęć zalicza się w szczególności:
 - 1) egzamin – ustny, opisowy, testowy i in.;
 - 2) zaliczenie – ustne, opisowe, testowe i in.;
 - 3) kolokwium;
 - 4) przygotowanie referatu;
 - 5) przygotowanie projektu;
 - 6) prace kontrolne;
 - 7) aktywność na zajęciach;
 - 8) wykonanie sprawozdań laboratoryjnych,
 - 9) bezpośrednia obserwacja wykonywanych umiejętności.
3. Do metod weryfikacji efektów uczenia się uzyskiwanych w procesie realizacji praktyk

studenckich (metod i kryteriów oceny) zalicza się:

- 1) wypełnienie dziennika praktyk/ Dziennika umiejętności zawodowych;
 - 2) przygotowanie sprawozdania z praktyk.
4. Do weryfikacji efektów uczenia się uzyskiwanych na poziomie zajęć i praktyk zawodowych mogą być stosowane również inne metody niż wymienione w ust. 2-3 niniejszego paragrafu, określone odpowiednio przez: nauczyciela prowadzącego zajęcia, opiekuna praktyk.
5. Podczas weryfikacji poziomu uzyskania efektów uczenia się przeprowadzonej przez nauczyciela odpowiedzialnego za zajęcia powinny zostać wykorzystane szczegółowe informacje na temat osiągnięcia efektów przez studentów uzyskane od osób prowadzących poszczególne formy zajęć. Wzór kwestionariusza stanowi załącznik nr 1.
6. Do weryfikacji osiągnięcia zakładanych efektów uczenia się na poziomie Komisji ds. Jakości Kształcenia powinny zostać wykorzystane:
- 1) wykazy ocen z zaliczeń i egzaminów;
 - 2) wskaźniki zdawalności w pierwszym terminie zaliczeń i egzaminów;
 - 3) wskaźniki powtarzalności poszczególnych przedmiotów;
 - 4) wskaźniki powtarzalności semestrów i lat studiów;
 - 5) wyniki egzaminów dyplomowych;
 - 6) wskaźniki egzaminów dyplomowych przeprowadzanych w regulaminowym terminie;
 - 7) wyniki badania prac dyplomowych w JSA;
 - 8) uzyskane przez Biuro Karier opinie pracodawców na temat absolwentów;
 - 9) opinie pracodawców o studentach odbywających praktyki;
 - 10) opinie studentów na temat poziomu osiągnięcia efektów uczenia się;
 - 11) wyniki badania opinii absolwentów.
7. W dokumentacji studiów należy uwzględnić syntetyczne zestawienie obrazujące system weryfikacji osiągnięcia zakładanych kierunkowych efektów uczenia się, które stanowi macierz powiązań między zakładanymi efektami uczenia się dla kierunku studiów oraz sposobami ich weryfikacji, wynikającymi z sylabusów przygotowanych dla zajęć. Wzór zestawienia stanowi załącznik nr 2.

§ 4

Metody oceny stopnia osiągnięcia zakładanych efektów uczenia się

1. W skład systemu oceny stopnia osiągnięcia zakładanych efektów uczenia się wchodzi:
 - 1) oceny końcowe wystawiane z poszczególnych zajęć, obliczone zgodnie z zasadami przyjętymi w Regulaminie studiów;
 - 2) ocena lub zaliczenie praktyk studenckich, zgodnie z zasadami przyjętymi w programie studiów dla danego kierunku;
 - 3) ocena z pracy dyplomowej, obliczona zgodnie z zasadami przyjętymi w Regulaminie studiów;

- 4) ocena z egzaminu dyplomowego, obliczona zgodnie z zasadami przyjętymi w Regulaminie studiów.
2. Syntetycznym miernikiem stopnia osiągnięcia zakładanych efektów uczenia się dla kierunku studiów jest ocena końcowa ze studiów, której sposób wystawiania określa Regulamin studiów.
3. Do oceny stopnia osiągnięcia efektów uczenia się zakładanych w programie studiów (zajęcia i ich formy, praktyki zawodowe, praca dyplomowa, egzamin dyplomowy) stosowana jest skala ocen określona w Regulaminie studiów.
4. Uzyskanie oceny pozytywnej z zajęć, praktyki zawodowej, pracy dyplomowej i egzaminu dyplomowego wymaga osiągnięcia wszystkich zakładanych efektów uczenia się na co najmniej minimalnym dopuszczonym poziomie, określonym w sylabusie (próg zaliczeniowy).
5. Ocena końcowa wystawiona z zajęć, praktyki zawodowej, pracy dyplomowej i egzaminu dyplomowego, a także ocena końcowa ze studiów interpretowana jest w sposób następujący:
 - 1) 5.0 (A) - zakładane efekty uczenia się zostały uzyskane, z ewentualnymi pojedynczymi nieścisłościami, które nie mają znaczenia dla osiągnięcia poszczególnych efektów;
 - 2) 4.5 (B) - zakładane efekty uczenia się zostały uzyskane z nielicznymi błędami;
 - 3) 4.0 (C) - zakładane efekty uczenia się zostały uzyskane z szeregiem błędów lub pojedynczych braków;
 - 4) 3.5 (D) - zakładane efekty uczenia się zostały uzyskane z istotnymi błędami lub brakami;
 - 5) 3.0 (E) - zakładane efekty uczenia się zostały uzyskane z dużymi błędami lub brakami (poziom minimalnie wymagany, akceptowany przez nauczyciela akademickiego);
 - 6) 2.0 (F) - zakładane efekty uczenia się nie zostały uzyskane.
6. Nauczyciel akademicki odpowiedzialny za zajęcia/grupę zajęć, w porozumieniu z prowadzącym zajęcia, określa szczegółowe kryteria oceny stopnia osiągnięcia efektów uczenia się wraz z zasadami wystawiania ocen (skala ocen).
7. Sposób oceniania stopnia osiągnięcia zakładanych efektów uczenia się powinien być jak najbardziej zobiektywizowany. W tym celu zaleca się jego oparcie na systemie punktowym, w którym za wymagane rodzaje aktywności studenta w trakcie zajęć (kolokwia, sprawozdania laboratoryjne, projekty, referaty itd.) przydzielane są określone liczby punktów, zaś poziom oceny wynika z przyjętej skali.
8. Charakterystyka szczegółowych metod weryfikacji zakładanych efektów uczenia się, odpowiadających im narzędzi wraz ze szczegółowymi kryteriami oceny, progiem zaliczeniowym i stosowaną skalą ocen powinna być przygotowana w wersji pisemnej przed rozpoczęciem zajęć i przechowywana przez nauczyciela akademickiego odpowiedzialnego za zajęcia/grupę zajęć przez okres co najmniej roku po zakończeniu realizacji zajęć.

Wzór kwestionariusza ankiety do badania opinii studentów na temat znajomości i osiągnięcia efektów uczenia się z zajęć

Ankietę przeprowadza nauczyciel akademicki prowadzący zajęcia/grupę zajęć (i jego/ich formę), koordynator przedmiotu lub Komisja ds. Jakości Kształcenia

Rok akademicki, w którym realizowany był przedmiot:	
Kierunek studiów:	
Poziom studiów:	Pierwszy/drugi
Forma studiów:	Stacjonarne/niestacjonarne
Profil studiów:	Praktyczny
Semestr studiów, na którym realizowany był przedmiot:	
Nazwa zajęć/grupy zajęć:	
Imię i nazwisko prowadzącego zajęcia/grupę zajęć:	

Lp.	Wyszczególnienie	Tak	Nie
1.	Czy prowadzący przedstawił zakładane efekty uczenia się dotyczące wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych?		
2.	Czy prowadzący przedstawił metody i narzędzia weryfikacji efektów uczenia się (egzamin, zaliczenie, praca pisemna, prezentacja itd.)?		
3.	Czy prowadzący przedstawił szczegółowe kryteria oceny osiągnięcia efektów uczenia się?		
4.	Czy prowadzący udostępnił opis zakładanych efektów uczenia się dla zajęć/grupy zajęć wraz z metodami ich weryfikacji w wersji papierowej, elektronicznej lub w inny sposób?		
5.	Czy prowadzący udostępnił szczegółowe kryteria oceny osiągnięcia efektów uczenia się w wersji papierowej, elektronicznej lub w inny sposób?		

Lp.	Wyszczególnienie	Zdecydowanie tak	Raczej tak	Raczej nie	Zdecydowanie nie	Nie mam zdania
1.	Czy zakładane przedmiotowe efekty uczenia się są dla Pani/ Pana zrozumiałe?					
2.	Czy Pani/Pana zdaniem treści programowe przedmiotu pozwoliły na osiągnięcie wszystkich założonych efektów uczenia się ?					
3.	Czy Pani/ Pana zdaniem uzyskała Pani/ uzyskał Pan następujące zakładane efekty uczenia się:					
-	w zakresie wiedzy:					
	...					
	...					
	...					
-	w zakresie umiejętności:					
	...					
	...					
	...					
-	w zakresie kompetencji społecznych					
	...					
	...					
	...					

